

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.11**
Wersja arkusza: **X**

Z.11-X-19.01
Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2019
CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Które hipoalergiczne pieluszki minimalizują powstawanie pieluszkowego zapalenia skóry u dziecka?

- A. Bez substancji nawilżających i lateksu, z substancjami dobrze chłonnymi.
- B. Bez substancji dobrze chłonnych i lateksu, z substancjami zapachowymi.
- C. Bez substancji zapachowych, z substancjami nawilżającymi i lateksem.
- D. Bez substancji nawilżających i zapachowych, z lateksem.

Zadanie 2.

Toaleta jamy ustnej sześciomiesięcznego dziecka polega na myciu zębów i języka

- A. pastą dla zębów wrażliwych.
- B. przegotowaną wodą.
- C. pastą wybielającą.
- D. wodą z cytryną.

Zadanie 3.

W celu zminimalizowania ryzyka zgonu dziecka w wyniku nagłej śmierci łóżeczkowej, w pierwszych miesiącach jego życia należy układać je do snu na

- A. prawym boku.
- B. lewym boku.
- C. plecach.
- D. brzuchu.

Zadanie 4.

Polykanie przez dziecko podczas toalety jamy ustnej pasty do zębów zawierającej fluor może w konsekwencji spowodować u niego wystąpienie

- A. fenyloketonurii.
- B. próchnicy.
- C. krzywicy.
- D. fluorozy.

Zadanie 5.

Prawidłowo rozwijające się sześciomiesięczne niemowlę potrafi

- A. stać bez podparcia.
- B. stać z podparciem.
- C. przekręcić się z brzuszka na plecy.
- D. usiąść z pozycji leżącej bez pomocy.

Zadanie 6.

Waga prawidłowo rozwijającego się niemowlęcia w dwunastym miesiącu życia w stosunku do wagi urodzeniowej zwiększa się średnio

- A. dwukrotnie.
- B. trzykrotnie.
- C. czterokrotnie.
- D. pięciokrotnie.

Zadanie 7.

W pierwszych dniach życia noworodka dochodzi do fizjologicznego ubytku masy jego ciała, który powinien wynieść **nie więcej** niż

- A. 3% masy urodzeniowej.
- B. 5% masy urodzeniowej.
- C. 10% masy urodzeniowej.
- D. 15% masy urodzeniowej.

Zadanie 8.

Który odruch **nie należy** do odruchów posturalnych noworodka?

- A. Asymetryczny toniczny szyjny.
- B. Boczno podparcia.
- C. Spadochronowy.
- D. Błądnikowy.

Zadanie 9.

W reakcji na nagły bodziec np. utratę podparcia głowy lub głośny dźwięk dziecko gwałtownie prostuje ręce i otwiera dłonie, wygina plecy w łuk i prostuje nogi, następnie przyciska zaciśnięte w pięstki dłonie do piersi.

Podany opis charakteryzuje odruch

- A. Babińskiego.
- B. szukania.
- C. chwytny.
- D. Moro.

Zadanie 10.

Jeżeli dziewczynka utrzymuje masę ciała na 65 centylu siatki centylowej, to oznacza, że

- A. 65% dziewczynek ma wzrost taki sam lub mniejszy, a 35% ma wzrost taki sam lub większy.
- B. 35% dziewczynek ma wzrost taki sam lub mniejszy, a 65% ma wzrost taki sam lub większy.
- C. 65% dziewczynek waży tyle samo lub mniej, a 35% waży tyle samo lub więcej.
- D. 35% dziewczynek waży tyle samo lub mniej, a 65% waży tyle samo lub więcej.

Zadanie 11.

W prawidłowo skomponowanym dziennym jadłospisie dla półtorarocznego, zdrowego dziecka, powinny być uwzględnione przynajmniej

- A. 4 posiłki, w których występują warzywa i owoce w postaci surowej.
- B. 3 posiłki, w których występują produkty mleczne.
- C. 4 posiłki, w których występuje mięso.
- D. 3 posiłki, w których występują ryby.

Zadanie 12.

Rozszerzenie diety małego dziecka, które nie akceptuje pokarmu o nowym smaku powinno być oparte o zasadę

- A. wielokrotnego podawania pokarmu o nowym smaku bez wycofywania się.
- B. podawania pokarmu o nowym smaku jako ostatniego posiłku danego dnia.
- C. jednokrotnego podania pokarmu o nowym smaku i wycofania się.
- D. dwukrotnego podania pokarmu o nowym smaku i wycofania się.

Zadanie 13.

Składnikiem tłuszczowym zup jarzynowych dla dzieci do trzeciego roku życia **nie może** być

- A. bezerukowy olej rzepakowy.
- B. olej z pestek winogron.
- C. oliwa z oliwek.
- D. masło.

Zadanie 14.

W trosce o prawidłowy rozwój psychomotoryczny dwuletnich, prawidłowo rozwijających się dzieci przebywających w żłobku, opiekunka powinna przede wszystkim

- A. organizować ćwiczenia poranne składające się z co najmniej dziewięciu nowych ćwiczeń.
- B. hamować spontaniczną chęć do zabawy ruchowej dzieci jeśli uzna, że są zmęczone.
- C. organizować systematycznie dzieciom zabawy ruchowe i ćwiczenia podstawowe.
- D. wymagać od dzieci bardzo precyzyjnego wykonywania ćwiczeń ruchowych.

Zadanie 15.

W przypadku pojawienia się u czteroletniego dziecka kaszlu suchego **nie jest** wskazane

- A. dbanie o wyższą niż zwykle temperaturę w pomieszczeniu.
- B. mówienie dziecku o konieczności ograniczenia wysiłku.
- C. monitorowanie wilgotności powietrza w pomieszczeniu.
- D. nawilżanie błon śluzowych jamy ustnej dziecka.

Zadanie 16.

Którego z podanych zachowań powinna unikać opiekunka podczas pracy z trzyletnim chłopcem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu?

- A. Informowania chłopca o zaplanowanych zajęciach z wyprzedzeniem.
- B. Robienia chłopcu niespodzianek w postaci nieplanowanych wyjść.
- C. Kierowania do chłopca krótkich i jasnych komunikatów.
- D. Chwalenia chłopca za jego starania.

Zadanie 17.

Opiekując się dzieckiem, u którego występuje niealergiczny nieżyt nosa bez współistniejących objawów infekcji, należy zadbać, żeby

- A. w pomieszczeniu, w którym przebywa dziecko, było bardzo ciepło.
- B. często wietrzyć pomieszczenie, w którym przebywa dziecko.
- C. aplikować dziecku jak najczęściej krople do nosa.
- D. w tym czasie dziecko nie wychodziło na spacer.

Zadanie 18.

W przypadku atopowego zapalenia skóry u niemowląt opiekunka powinna

- A. zastosować kortykosteroidy miejscowe tuż po pojawieniu się wysypki.
- B. wykonywać ciepłe okłady na miejsca objęte wysypką.
- C. kąpać dziecko w wodzie z dodatkiem szarego mydła.
- D. myć dziecko w wodzie z dodatkiem emolientów.

Zadanie 19.

Ten zespół objawów może pojawić się w ciągu kilku pierwszych miesięcy życia dziecka. Objawia się napadowymi, niemożliwymi do uspokojenia epizodami płaczu lub krzyku z podkurczaniem nóżek i napięciem brzucha. Rozpoczyna się zwykle w godzinach popołudniowych lub wieczornych.

Zamieszczony opis zespołu objawów jest charakterystyczny dla

- A. ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego.
- B. refluksu żołądkowo-przełykowego.
- C. kolki niemowlęcej.
- D. zapalenia żołądka.

Zadanie 20.

Dolegliwości występujące podczas ostrego zapalenia pęcherza moczowego u dziecka dwuletniego to:

- A. uporczywa biegunka, nocne bóle brzucha i kończyn dolnych.
- B. obrzęki kończyn dolnych, kaszel i silne parcie na pęcherz.
- C. częste oddawanie moczu, pieczenie i ból podczas mikcji.
- D. parcie na pęcherz, zmiany skórne i utrata apetytu.

Zadanie 21.

U dziecka zarażonego wszawicą głowową, poza uporczywym drapaniem się po głowie, często występuje zaburzony sen oraz

- A. rozdrażnienie.
- B. silny ból głowy.
- C. osłabienie słuchu.
- D. spadek masy ciała.

Zadanie 22.

Opiekunka zajmująca się dzieckiem, u którego pojawiły się ból brzucha, wymioty i biegunka, powinna zadbać, aby było ono

- A. cewnikowane.
- B. inhalowane.
- C. nawadniane.
- D. dokarmiane.

Zadanie 23.

W celu określenia temperatury ciała dwumiesięcznego dziecka należy dokonać pomiaru temperatury jego ciała w odbycie, a następnie ustalić wartość pomiaru temperatury ciała dziecka

- A. dodając 1 stopień Celsjusza do wartości odczytanej temperatury.
- B. dodając 0,5 stopnia Celsjusza do wartości odczytanej temperatury.
- C. odejmując 1 stopień Celsjusza od wartości odczytanej temperatury.
- D. odejmując 0,5 stopnia Celsjusza od wartości odczytanej temperatury.

Zadanie 24.

Pomiaru tętna u dziecka poniżej pierwszego roku życia dokonuje się

- A. na tętnicy ramieniowej lub udowej.
- B. tylko na tętnicy promieniowej.
- C. na tętnicy szyjnej lub udowej.
- D. tylko na tętnicy szyjnej.

Zadanie 25.

Prawidłowa liczba oddechów w spoczynku u noworodków i niemowląt wynosi około

- A. 60÷70/min
- B. 40÷50/min
- C. 20÷30/min
- D. 12÷19/min

Zadanie 26.

Szybkość tętna 110÷130 uderzeń na minutę uznaje się za prawidłową u dziecka w wieku między

- A. pierwszym a drugim rokiem życia.
- B. trzecim a czwartym rokiem życia.
- C. piątym a szóstym rokiem życia.
- D. siódmym a ósmym rokiem życia.

Zadanie 27.

W przypadku nagłego pojawienia się u dziecka gorączki bez współistniejących objawów, jednorazowa dawka podawanego dziecku leku przeciwgorączkowego zależy od

- A. wysokości temperatury ciała dziecka.
- B. pory podania leku w ciągu doby.
- C. czasu trwania i rodzaju infekcji.
- D. wieku i masy ciała dziecka.

Zadanie 28.

Dawkę antybiotyku należy podać ponownie, gdy dziecko zwymiotowało

- A. tuż przed kolejną zaplanowaną dawką antybiotyku.
- B. po upływie trzech godzin po podaniu antybiotyku.
- C. do kilku minut po podaniu antybiotyku.
- D. około godziny po podaniu antybiotyku.

Zadanie 29.

Łączenie jednowyrazowych wypowiedzi z kontekstem sytuacyjnym i wskaźnikami pozawerbalnymi w rozwoju mowy dziecka oznacza stadium

- A. echolalii.
- B. głużenia.
- C. holofrazy.
- D. gaworzenia.

Zadanie 30.

Zaczyna mówić krótkimi zdaniami i prowadzić krótką rozmowę. Większość tego, co mówi staje się zrozumiałe. Nabywa umiejętność przeliczania 2-3 rzeczy. Umie bawić się sam, zaczyna bawić się z innymi dziećmi.

Podany opis dotyczy prawidłowo rozwijającego się dziecka w wieku

- A. sześciu lat.
- B. pięciu lat.
- C. czterech lat.
- D. trzech lat.

Zadanie 31.

Dziecko zaczyna stawać samo, opierając się o pręty łóżeczka, wyrzuca przedmioty i obserwuje jak spadają, zaczyna wymawiać bez zrozumienia pierwsze słowa dwusylabowe typu *ma-ma*, bawi się w *a - kuku*

Osiągnięcie podanych umiejętności jest charakterystyczne dla prawidłowo rozwijającego się dziecka w wieku

- A. dwunastu miesięcy.
- B. dziewięciu miesięcy.
- C. siedmiu miesięcy.
- D. sześciu miesięcy.

Zadanie 32.

Niemowlak zaczyna chętnie naśladować proste ruchy typu *pa-pa*, przekładać zabawkę swobodnie z ręki do ręki oraz posadzone siedzi z podparciem. Opisane umiejętności rozwojowe wskazują na dziecko w wieku

- A. trzech-czterech miesięcy.
- B. pięciu-sześciu miesięcy.
- C. siedmiu-ośmiu miesięcy.
- D. dziewięciu-dziesięciu miesięcy.

Zadanie 33.

W celu doskonalenia sprawności manualnej u dwuletniego dziecka opiekunka powinna zaproponować zabawę polegającą na

- A. chowaniu się przed rówieśnikami.
- B. bujaniu się na huśtawce.
- C. budowaniu z klocków.
- D. pokazywaniu min.

Zadanie 34.

Zabawa w *a-kuku* u pięciomiesięcznego dziecka sprzyja głównie

- A. rozwojowi słuchu fonematycznego i muzycznego.
- B. rozwojowi pamięci i orientacji przestrzennej.
- C. stymulacji rozwoju grafomotoryki.
- D. stymulacji układu oddechowego.

Zadanie 35.

Celem zabaw tematycznych prowadzonych przez opiekunkę w żłobku jest przede wszystkim nauka

- A. pożądanых zachowań.
- B. przeliczania i liczenia.
- C. czytania i pisania.
- D. emisji głosu.

Zadanie 36.

Trzylatek po powrocie z przedszkola nagle zaczął używać wulgaryzmów. W takiej sytuacji należy

- A. wytłumaczyć mu dlaczego nie należy używać wulgaryzmów.
- B. zabronić oglądania bajki za używanie wulgaryzmów.
- C. kategorycznie zakazać używania wulgaryzmów.
- D. nie reagować na używanie wulgaryzmów.

Zadanie 37.

Która strategia postępowania **nie sprawdzi się** w przypadku pojawiania się napadów złości u dwuletniego dziecka?

- A. Ignorowanie napadów złości, o ile dziecko nie stwarza zagrożenia sobie lub otoczeniu.
- B. Mocne przytulanie, jeśli dziecko stwarza sytuację zagrażającą sobie lub otoczeniu.
- C. Odegranie napadu złości celem zademonstrowania dziecku jak postępuje.
- D. Tablica gwiazdek w celu zapobiegania kolejnym epizodom.

Zadanie 38.

Gwałtowne reakcje dziecka, ciągły krzyk i płacz, odrzucenie jakichkolwiek kontaktów społecznych, agresja, brak zainteresowania otoczeniem, brak apetytu, zaburzenia snu, zaburzenia trawienia, wymioty.

Którą fazę choroby sieroczej charakteryzuje zamieszczony opis?

- A. Wyobcowania.
- B. Akceptacji.
- C. Rozpaczy.
- D. Protestu.

Zadanie 39.

Ćwiczenia techniczno-plastyczne pozwalają dziecku między innymi na kształtowanie pojęcia przestrzeni i czasu, więc w szczególności na

- A. usytuowanie i przemieszczanie przedmiotów i osób względem siebie i punktów odniesienia.
- B. rozpoznawanie informacji docierającej przez zmysły i jej przetwarzanie.
- C. odczuwanie satysfakcji z tytułu ukończenia pracy i jej efektów.
- D. poznawanie technik plastycznych i ich odczuwanie.

Zadanie 40.

Śpiewanie piosenek przez dziecko wpływa na jego rozwój psychofizyczny, ponieważ

- A. poprawia pracę układu nerwowego, rozwija słownictwo i usprawnia umiejętności samoobsługowe.
- B. dotlenia organizm, wzbogaca świat uczuć dziecka i wzmacnia aparat głosowy.
- C. rozwija mięśnie klatki piersiowej i poprawia koordynację wzrokowo-ruchową.
- D. kształtuje postawę estetyczną i usprawnia rozwój grafomotoryki.